

Spis treści

Wstęp	9
1. Część teoretyczna	11
1.1. Socjalizacja i społeczne uczestnictwo	11
1.2. Teoretyczne ujęcia społecznego uczestnictwa	21
1.2.1. Charakter i formy społecznego uczestnictwa	21
1.2.2. Społeczne uczestnictwo w przebiegu życia jednostki	28
1.2.3. Społeczne uczestnictwo młodzieży	36
1.2.3.1. Tranzycja i moratorium	37
1.2.3.2. Strategie społecznego uczestnictwa	40
1.2.3.3. Typologia strategii społecznego uczestnictwa a inne propozycje typologiczne	51
1.3. Strategie i zasoby	58
1.4. Społeczne i indywidualne źródła zasobów	71
1.4.1. Rodzina	72
1.4.1.1. Rodzina jako miejsce startu w dorosłość	72
1.4.1.2. Relacje między dziećmi a rodzicami	75
1.4.1.3. Spójność rodziny	82
1.4.2. Szkoła	87
1.4.2.1. Szkoła jako instytucja w procesie socjalizacji	87
1.4.2.2. Partnerzy społeczni ucznia w szkole	91
1.4.3. Grupa rówieśnicza	101
1.4.4. Samoocena jako indywidualny zasób jednostki	107
2. Część metodologiczna	113
2.1. Założenia metodologiczne badań	113
2.1.1. Cele badań	113
2.1.2. Problemy i hipotezy	114
2.1.3. Zmienne, kategorie i wskaźniki	115
2.1.4. Teoretyczny model badań	124

2.2. Przebieg badań i opis badanych	126
2.2.1. Opis przebiegu badań	126
2.2.2. Charakterystyka badanej próby	127
2.2.3. Środowisko rodzinne badanych	128
2.2.3.1. Pozycja społeczna rodziców	128
2.2.3.2. Struktura wykształcenia rodziców	129
2.2.3.3. Sytuacja ekonomiczna rodziny	130
2.2.3.4. Struktura zawodowa rodziców	134
3. Część empiryczna	137
3.1. Typologia uczestnictwa młodzieży w społeczeństwie	137
3.1.1. Młodość jako faza przejścia do dorosłości i społeczne moratorium	137
3.1.2. Empiryczne sprawdzenie modelu teoretycznego	141
3.1.2.1. Tranzycja i moratorium	141
3.1.2.2. Nastawienia temporalne gimnazjalistów i ich relacje z dorosłymi	144
3.1.2.3. Typologia społecznego uczestnictwa	150
3.2. Społeczne i indywidualne zasoby młodzieży a strategię uczestnictwa w społeczeństwie	159
3.2.1. Zasoby społeczne tworzone w szkolnych relacjach a strategię uczestnictwa w społeczeństwie	159
3.2.1.1. Partnerzy społeczni ucznia w szkole – relacje z nauczycielami	160
3.2.1.2. Partnerzy społeczni ucznia w szkole – relacje z innymi uczniami	167
3.2.2. Zasoby społeczne tworzone w rodzinie a strategię uczestnictwa w społeczeństwie	174
3.2.2.1. Kontrola rodziców	176
3.2.2.2. Rodzicielskie wsparcie i akceptacja samodzielności ...	180
3.2.2.3. Pozycja rodziny na skalach stratyfikacji społecznej ...	186
3.2.3. Zasoby społeczne tworzone w grupie rówieśniczej a strategię uczestnictwa w społeczeństwie	189
3.2.4. Zasoby indywidualne a strategię uczestnictwa w społeczeństwie	202
3.3. Charakterystyka młodzieży realizującej odmienne strategie uczestnictwa w społeczeństwie	211
3.3.1. Oczekiwania wobec przyszłej pracy	212
3.3.2. Aspiracje edukacyjne młodzieży	222

3.3.3. Wartościowanie sukcesów	228
3.3.4. Aktywność polityczna i obywatelska	232
3.4. Najważniejsze ustalenia empiryczne	240
 Bibliografia	 253
Aneks	273
Spis schematów, wykresów i tabel	283